

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

07 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Vladimir Timofti, Constantin Alerguș, Nadejda Toma, Petru Moraru, a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de inculpata Alexandrov Nelea și de avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2016, în cauza penală în privința lui

Alexandrov Nelea Alexandru, născută la 30 aprilie 1981, originară din s. Grimăncăuți, r-nul Briceni, domiciliată în mun. Chișinău, str. Doina 31.

Termenul de examinare a cauzei:

1. 11.04.2012-26.02.2014 (*prima instanță*)
2. 19.03.2014-10.02.2016 (*instanța de apel*)
3. 14.04.2016-07.06.2016 (*instanța de recurs*)

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 26 februarie 2014, Alexandrov Nelea a fost achitată de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunilor prevăzute de:

- art. 190 alin. (5) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii;

- art. 310 alin. (1) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că inculpata a fost pusă sub învinuire precum că, urmărind scopul și având intenția dobândirii apartamentului nr. 16, situat pe str. Al. Marinescu 11/2, mun. Chișinău, care i-a aparținut defunctei Parascovia Vasileva, decedată la 12.09.2010, știind cu certitudine despre faptul decesului proprietarei acestui imobil, a falsificat un contract încheiat între ea și Parascovia Vasileva la 07.04.2009, potrivit căruia ultima ar fi împrumutat de la ea suma de 25000 Euro până pe 07.07.2010, creând astfel în mod eronat o creanță a Parascoviei Vasileva față de sine.

În continuare, realizându-și intențiile criminale, Nelea Alexandrov a decis să prezinte probe false în instanța de judecată, pentru ca ultima în baza acestora să-i recunoască dreptul de proprietate asupra imobilului defunctei.

Astfel, cunoscând despre faptul decesului Parascoviei Vasilieva la 12.09.2010, conform certificatului de deces primit tot de ea personal de la OSC, Nelea Alexandrov a depus la 26.11.2010 în Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău o cerere de chemare în judecată către Parascovia Vasilieva, în care a indicat eronat că pârâta până în prezent nu-și onorează obligațiile contractuale, solicitând instanței transmiterea în proprietatea ei a imobilului așa-zisei pârâte Parascovia Vasilieva, situat în mun. Chișinău, str. Al. Marinescu 11/2, ap. 16 și încasarea de la ultima a sumei datorate în mărime de 25000 Euro.

Acest contract falsificat de Nelea Alexandrov a fost anexat în copie de către ultima la cererea de chemare în judecată depusă la 26.11.2010, pentru recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului indicat mai sus.

În ședințele de judecată din 03.12.2010 și 20.12.2010, Nelea Alexandrov nu a declarat despre faptul că Parascovia Vasilieva este decedată din 12.09.2010, dar a făcut declarații ce nu corespundeau adevărului, potrivit cărora pârâta până la momentul de față nu-și onorează obligația de rambursare a împrumutului făcut de ea.

Pentru a induce și mai mult în eroare instanța de judecată, Nelea Alexandrov a mai anexat la materialele acțiunii civile din instanță și copia unei cereri de constituire de către Parascovia Vasilieva a unui depozit la BC “Mobiasbancă” S.A., în sumă de 20170 Euro la 07.04.2009, pe care a dobândit-o în circumstanțe dubioase aflându-se în apartamentul defunctei, care ar fi confirmat depunerea de către Parascovia Vasilieva a banilor împrumutați la depozit bancar.

Prin urmare, studiind și apreciind probele prezentate în ședința de judecată de către Nelea Alexandrov și fiind indusă în eroare asupra circumstanțelor reale ale cauzei, la 20.12.2010, Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, considerând că reclamata Parascovia Vasilieva este datoare cu suma de 25000 Euro față de reclamanta Nelea Alexandrov, a hotărât de a recunoaște dreptul de proprietate a ultimei asupra apartamentului nr. 16 situat pe str. Al. Marinescu 11/2, mun. Chișinău, dispunând totodată și încasarea de la Parascovia Vasilieva a datoriei de 25000 Euro în beneficiul Nelei Alexandrov.

Obținând această hotărâre a judecății în baza probelor false prezentate instanței, Nelea Alexandrov a înregistrat la 14.03.2011 dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. 16 de pe str. Al. Marinescu 11/2, mun. Chișinău, dobândind astfel ilicit acest imobil și cauzându-i moștenitorului defunctei, Oleg Novicov, daune în proporții deosebit de mari.

2.1. Tot ea, urmărind scopul și având intenția însușirii bunurilor moștenitorilor defunctei Parascovia Vasilieva în proporții deosebit de mari, a decis să prezinte probe false în instanța de judecată, pentru ca ultima în baza acestora să-i recunoască dreptul de proprietate asupra imobilului defunctei.

Astfel, cunoscând despre faptul decesului Parascoviei Vasilieva la 12.09.2010, conform certificatului de deces primit tot de ea personal la OSC, Nelea Alexandrov a depus la 26.11.2010 în Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău o cerere de chemare în judecată către Parascovia Vasilieva, în care a indicat eronat că pârâta până în prezent nu-și onorează obligațiile contractuale, solicitând instanței transmiterea în proprietatea ei a imobilului așa-zisei pârâte Parascovia Vasilieva, situat în mun. Chișinău, str. Al. Marinescu 11/2, ap. 16 și încasarea de la ultima a sumei datorate în mărime de 25000 Euro.

Acest contract falsificat de Nelea Alexandrov a fost anexat în copie de către ultima la cererea de chemare în judecată depusă la 26.11.2010, pentru recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului indicat mai sus. În ședințele de judecată din 03.12.2010 și 20.10.2010, Nelea Alexandrov nu a declarat despre faptul că Parascovia Vasilieva este decedată din 12.09.2010, dar a făcut declarații ce nu corespundeau adevărului, potrivit cărora pârâta până la momentul de față nu-și onorează obligația de rambursare a împrumutului făcut de ea.

Prin urmare, studiind și apreciind probele prezentate în ședința de judecată de către Nelea Alexandrov și fiind indusă în eroare asupra circumstanțelor reale ale cauzei, la 20.12.2010, Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, considerând că reclamata Parascovia Vasilieva este datoare cu suma de 25000 Euro față de reclamanta Nelea Alexandrov, a hotărât de a recunoaște dreptul de proprietate a ultimei asupra apartamentului nr. 16 situat pe str. Al. Marinescu 11/2, mun. Chișinău, dispunând totodată și încasarea de la Parascovia Vasilieva a datoriei de 25000 Euro în beneficiul Nelei Alexandrov.

Organul de urmărire penală a încadrat acțiunile Nelei Alexandrov în prevederile art. 190 alin. (5) Cod penal, ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, săvârșită în proporții deosebit de mari și în prevederile art. 310 alin. (1) Cod penal, după indicele: falsificarea probelor într-un proces civil.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- **procuror**, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, conform căreia inculpata Nelea Alexandrov: 1) să fie recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1) Cod penal, cu încetarea în această parte a procesului penal și liberarea de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală; 2) să fie recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse cu închisoare de 10 ani, cu ispășirea acesteia în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în instituții, organizații și de a exercita activități în domeniul gestionării de bunuri și mijloace financiare pe un termen de 5 ani.

În motivarea cererii depuse, apelantul a invocat că soluția instanței de fond este în contradicție directă cu probele din dosar, iar instanța de fond nu a dat apreciere faptului

că inculpata a fost învinuită și în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1) Cod penal, săvârșită prin prezentarea probelor și a declarațiilor false în cadrul procesului civil, or această infracțiune este interdependentă de cea prevăzută de art. 190 Cod penal, ca reprezentând o metodă de însușire ilegală prin escrocherie a imobilului în litigiu.

– **partea vătămată Novicov Oleg**, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata Nelea Alexandrov să fie recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 190 alin. (5), 310 alin. (1) Cod penal.

În motivarea cererii declarate, apelantul a invocat că instanța de fond a concluzionat în mod eronat că inculpata a primit imobilul în baza hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20.12.2010, dar nu ca urmare a inducerii în eroare a părții vătămate Novicov O., neluând în considerare că hotărârea judecătorească respectivă a fost casată în luna octombrie a anului 2011, iar după examinarea cauzei în fond, la 30.12.2013, inculpata a fost privată de dreptul de proprietate asupra apartamentului și evacuată din apartamentul respectiv, deoarece nu a putut prezenta originalul contractului de împrumut, conform căruia a primit în proprietate apartamentul în litigiu.

Suplimentar, apelantul a indicat că inculpata a depus mărturii false în cadrul dosarului penal, iar instanța de fond a încălcat prevederile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, în conformitate cu care toate dovezile acumulate în cadrul dosarului penal urmează să fie verificate detaliat, exhaustiv și obiectiv.

– **avocatul Hriplivaia Valentina în numele părții vătămate Novicov Oleg**, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata Nelea Alexandrov să fie recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 190 alin. (5), 310 alin. (1) Cod penal.

În motivarea cererii declarate, apelantul a invocat că declarațiile părții vătămate și ale martorilor acuzării confirmă vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunilor incriminate, iar declarațiile martorilor Alexandrov S. și Bratan S. urmau a fi apreciate critic, deoarece erau contradictorii, aceștia având un interes comun.

Totodată, apelantul a indicat că probele administrate și examinate în cadrul cercetării judecătorești confirmau existența elementelor dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane și demonstau că inculpata a săvârșit o faptă cu vinovăție, iar instanța de fond incorect a apreciat probele, din care rezulta că inculpata, prin intenție directă și scop de profit, a urmărit scopul și a avut intenția dobândirii apartamentului în litigiu.

Suplimentar, apelantul a menționat că la baza soluției adoptate instanța de fond a pus în exclusivitate declarațiile inculpatei și ale martorilor apărării, care nu corespund probelor administrate, sânt contradictorii și nu combat probele învinuirii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2016, pronunțată integral la 16 martie 2016, au fost admise apelurile declarate, casată total

sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, conform căreia:

- Alexandrov Nelea a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 8 ani, cu executare în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități în domeniul gestionării de bunuri și mijloace financiare pe un termen de 3 ani;

- Alexandrov Nelea a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului penal în partea dată și, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu liberarea inculpatei de răspundere penală în baza art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, în rechizitoriu, inculpatei Alexandrov Nelea Alexandru i se incriminează comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, și anume dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, în proporții deosebit de mari, în circumstanțele în care inculpata, urmărind scopul și având intenția dobândirii apartamentului nr. 16 situat pe str. Al. Marinescu 11/2, mun. Chișinău, care i-a aparținut defunctei Vasilieva Parascovia, decedată la 12.09.2010, știind cu certitudine despre faptul decesului proprietarei acestui imobil, a falsificat un contract încheiat între ea și Vasilieva Parascovia la 07.04.2009, potrivit căruia ultima ar fi împrumutat de la inculpată suma de 25000 Euro cu termenul de rambursare până la 07.07.2010, creând astfel în mod eronat o creanță a Parascoviei Vasilieva față de sine.

În continuare, inculpata a prezentat probe false în instanța de judecată, pentru ca ultima în baza acestora să-i recunoască dreptul de proprietate asupra imobilului defunctei.

Cunoscând despre faptul decesului Parascoviei Vasilieva la 12.09.2010, conform certificatului de deces primit tot de ea personal de la Oficiul Stării Civile, inculpata a depus la 26.11.2010 în Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău o cerere de chemare în judecată către Vasilieva Parascovia, în care a indicat eronat că pârâta nu-și onorează obligațiile contractuale, solicitând instanței transmiterea în proprietatea sa a imobilului pârâtei Vasilieva Parascovia, situat în mun. Chișinău, str. Al. Marinescu 11/2, ap. 16 și încasarea de la ultima a datoriei de 25000 Euro. Contractul falsificat de către sine însăși, inculpata l-a anexat în copie la cererea de chemare în judecată depusă la 26.11.2010, pentru recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului indicat.

În ședințele de judecată din 03.12.2010 și 20.12.2010, inculpata nu a declarat despre faptul că Vasilieva Parascovia a decedat la 12.09.2010, dar a făcut declarații ce nu corespund adevărului, precum că pârâta până la acea dată nu și-a onorat obligația de rambursare a împrumutului. Inculpata a anexat la materialele acțiunii civile și copia unei cereri de constituire de către Vasilieva Parascovia, la 07.04.2009, a unui depozit la BC

“Mobiasbancă Groupe Societe Generale” SA în sumă de 20170 Euro, copie pe care a dobândit-o în circumstanțe dubioase, aflându-se în apartamentul defunctei.

Studiind și apreciind probele prezentate în ședința de judecată de către Alexandrov Nelea Alexandru și fiind indusă în eroarea asupra circumstanțelor reale ale cauzei, la 20.12.2010, Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, considerând că reclamata Vasilieva Parascovia este datoare cu suma de 25000 Euro față de reclamanta Alexandrov Nelea Alexandru, a recunoscut dreptul de proprietate a ultimei asupra apartamentului nr. 16, situat pe str. Al. Marinescu 11/2, mun. Chișinău, dispunând totodată și încasarea de la Vasilieva Parascovia în beneficiul lui Alexandrov Nelea Alexandru a datoriei de 25000 Euro.

Obținând această hotărâre de judecată în baza probelor false prezentate instanței, inculpata a înregistrat la 14.03.2011 dreptul de proprietate asupra apartamentului dat, prin ce i-a cauzat moștenitorului defunctei Vasilieva Parascovia – Oleg Novicov, daune în proporții considerabile.

Suplimentar, instanța de apel a reținut că prin rechizitoriu, inculpatei Alexandrov Nelea Alexandru i se incriminează comiterea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1) Cod penal, adică falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces, în circumstanțele în care Alexandrov Nelea Alexandru, urmărind scopul și având intenția însușirii bunurilor în proporții deosebit de mari ale moștenitorilor defunctei Vasilieva Parascovia, a prezentat probe false în instanța de judecată pentru ca, în baza acestora, instanța să-i recunoască dreptul de proprietate asupra imobilului defunctei.

Astfel, cunoscând despre decesul Parascoviei Vasilieva la 12.09.2010, conform certificatului de deces primit tot de ea personal de la Oficiul Stării Civile, inculpata a depus la 26.11.2010 în Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău o cerere de chemare în judecată către Vasilieva Parascovia, în care a indicat eronat că pârâta nu-și onorează obligațiile contractuale, solicitând instanței transmiterea în proprietatea sa a imobilului pârâtei Vasilieva Parascovia - ap. 16, str. Al. Marinescu 11/2, din mun. Chișinău și încasarea de la aceasta a datoriei de 25000 Euro. Acest contract falsificat de către inculpată a fost anexat în copie la cererea de chemare în judecată depusă la 26.11.2010, pentru recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului menționat.

În ședințele de judecată din 03.12.2010 și 20.12.2010, inculpata nu a declarat despre faptul că Vasilieva Parascovia a decedat la 12.09.2010, dar a făcut declarații ce nu corespundeau adevărului, precum că pârâta până la acea dată nu-și onora obligația de rambursare a împrumutului.

Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, studiind și apreciind probele prezentate în ședința de judecată de către Alexandrov Nelea și fiind indusă în eroare asupra circumstanțelor reale ale cauzei, considerând că pârâta Vasilieva Parascovia este datoare cu suma de 25000 Euro față de reclamanta Alexandrov Nelea, prin hotărârea din 20.12.2010, a recunoscut dreptul de proprietate al inculpatei asupra apartamentului nr. 16

situat pe str. Al. Marinescu 11/2, mun. Chișinău și a încasat de la Vasilieva Parascovia în beneficiul lui Alexandrov Nelea datoria de 25000 Euro.

Instanța de apel a reținut că, în pofida faptului că inculpata nu și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor incriminate, aceasta a fost demonstrată pe deplin, prin probe administrate de către organul de urmărire penală, cercetate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel, și anume prin:

- declarațiile părții vătămate Novicov Oleg (f.d.16-18, vol. I, f.d. 135-142, vol. II, f.d. 163, vol. III);

- declarațiile martorilor:

1) Boțvina Liubovi (f.d. 148, vol I., f.d. 151-152, vol. II);

2) Vasilieva Galina (f.d. 74-75, vol. I, f.d. 153-154, vol. II, f.d. 188, vol. III);

3) Zoti Andrei (f.d. 68-69, vol. I, f.d. 155-156, vol. II, f.d. 196-197, vol. III);

4) Novicova Raisa (f.d. 64-67, vol. I, f.d. 157-162, vol. II, f.d. 189-193, vol. III);

5) Coreachin Nicolae (f.d. 72-73, vol. I, f.d. 189-191, vol. II);

6) Bratan Eugenia (f.d. 156-157, vol. I, f.d. 199-204, vol. II);

7) Alexandrov Sergiu (f.d. 158-159, vol. I, f.d. 185-188, vol. II). În instanța de apel, martorul Alexandrov S. a refuzat să depună declarații împotriva inculpatei, care este soția sa (f.d. 197, vol. III).

- cauza civilă nr. 2-4629/10, intentată la cererea de chemare în judecată a reclamantei Alexandrov Nelea Alexandru împotriva pârâtei Vasilieva Parascovia, cu privire la constatarea raportului juridic, valorificarea dreptului stabilit și încasarea datoriei (f.d. 19-55, vol. I);

- informația nr. 3095 din 29.03.2011, eliberată de către Oficiul Stare Civilă al mun. Chișinău, conform căreia la 13.09.2010, decesul cet. Parascovia Vasilev a fost înregistrat sub nr. 3695, declarantul fiind Alexandrov Nelea, care s-a prezentat ca fiind sora defunctei (f.d. 57, vol. I);

- certificatul nr. 5449 din 26.01.2011, eliberat de OCT Chișinău, conform căruia valoarea estimată a apartamentului nr. 16 de pe str. Al. Marinescu 11/2, mun. Chișinău, consituie suma de 195589 lei (f.d. 59, vol. I);

- cererea lui Novicov Oleg adresată Procuraturii Buiucani, mun. Chișinău, cu privire la tragerea la răspundere penală a cet. Alexandrov Nelea (f.d. 6-8, vol. I);

- copia certificatului de deces nr. 3695 din 23.02.2011, prin care se confirmă decesul lui Vasilieva Parascovia la 13.09.2010 (f.d. 9, vol. I);

- procesul-verbal din 14.04.2011 de audiere a părții vătămate Novicov Oleg Ivan (f.d. 16, vol. I);

- copia cererii de chemare în judecată din 26.11.2010, înaintată de către reclamanta Alexandrov Nelea împotriva pârâtei Vasilieva Parascovia cu privire la constatarea raportului juridic, valorificarea dreptului stabilit și încasarea datoriei (f.d. 23-24, vol. I);

- copia contractului de împrumut din 07.04.2009, încheiat între Alexandrov Nelea și Vasilieva Parascovia (f.d. 25-26, vol. I);
- copia pașaportului lui Vasilieva Parascovia (f.d. 29, vol. I);
- copia contractului de depozit din 08.10.2008, încheiat între Vasilieva Parascovia și BC “Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA, cu privire la depozitarea sumei de 20170 Euro (f.d. 32-33, vol. I);
- cererea de constituire a depozitului la vedere, întocmită de către Vasilieva Parascovia la 07.04.2009, adresată BC “Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA, pentru depozitarea sumei de 20170 Euro (f.d. 34, vol. I);
- copia informației de la Poșta Moldovei (f.d. 198, vol. I).

4.2. Cu referire la învinuirea înaintată inculpatei în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, instanța de apel a reținut că realizarea de către inculpată a laturii obiective a acestei infracțiuni s-a manifestat prin faptul că aceasta, având scopul de a dobândi ilicit un bun care nu-i aparține – apartamentul nr. 16 din str. Al. Marinescu 11/2 din mun. Chișinău, știind cu certitudine că la 12.09.2010 a decedat Vasilieva Parascovia, proprietara apartamentului respectiv, prin înșelăciune manifestată prin ascunderea faptelor și a circumstanțelor care trebuie comunicate în cazul săvârșirii cu bună-credință și în conformitate cu legea tranzacției patrimoniale, a falsificat un contract, care ar fi fost încheiat la 07.04.2009, între inculpată și Vasilieva Parascovia, prin care ultima ar fi împrumutat de la inculpată suma de 25000 Euro cu termenul de rambursare la 07.07.2010, creând astfel în mod intenționat o creanță inexistentă a Parascoviei Vasilieva față de sine.

În continuare, trecând sub tăcere un fapt real, și anume că Vasilieva Parascovia a decedat la 12.09.2010, fapt confirmat prin certificatul de deces, pe care însăși inculpata l-a primit de la Oficiul Stare Civilă, la 26.11.2010 inculpata a depus la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, o cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei Vasilieva Parascovia, care deja era decedată, cerere în care a indicat eronat că pârâta până la data depunerii acțiunii nu-și onorează obligațiile contractuale, solicitând instanței transmiterea în proprietatea sa a imobilului pârâtei – apartamentul nr. 16 din str. Al. Marinescu 11/2, mun. Chișinău și încasarea datoriei în mărime de 25000 Euro. Copia contractului falsificat a fost anexată de către inculpată la cererea menționată de chemare în judecată.

Instanța de apel a mai menționat că înfăptuirea laturii obiective a infracțiunii s-a manifestat și prin faptul că, în ședințele de judecată din 03.12.2010 și 20.12.2010, în cadrul examinării cauzei civile intentate la cererea sa, inculpata intenționat a ascuns adevărul și nu a declarat despre faptul că pârâta Vasilieva Parascovia a decedat la 12.09.2010, anterior înaintării acțiunii civile, dar a făcut declarații care nu corespund adevărului, potrivit cărora pârâta până la data respectivă nu și-a onorat obligația de rambursare a sumei împrumutate de la inculpată.

Suplimentar, instanța de apel a reținut că inculpata a anexat la materialele acțiunii civile și copia unei cereri de constituire de către Vasilieva Parascovia, la 07.04.2009, a

unui depozit la BC "Mobiasbancă – Groupe Societe Generale" SA în sumă de 20170 Euro, copie pe care a dobândit-o aflându-se în apartamentul defunctei. Scopul prezentării cererii respective consta în confirmarea depunerii de către Vasilieva Parascovia la depozitul bancar a banilor care ar fi fost împrumutați de la inculpată la 07.04.2009. Ulterior, ascunzând în continuare adevărul și nedeclarând instanței de judecată despre faptul că pârâta Vasilieva Parascovia a decedat la 12.09.2010, în ședințele de judecată din 03.12.2010 și din 20.12.2010 reclamanta Alexandrov Nelea a solicitat instanței examinarea cauzei în lipsa pârâtei Vasilieva Parascovia, motivând că aceasta a fost citată legal, deși știa cu certitudine că pârâta a decedat la 12.09.2010, or ea personal a organizat înmormântarea acesteia.

Totodată, instanța de apel a menționat că intenția inculpatei de dobândire ilicită prin înșelăciune a bunurilor unei persoane străine s-a materializat în final prin faptul că, studiind și apreciind probele prezentate în ședința de judecată de către inculpată și fiind indusă în eroare asupra circumstanțelor reale ale cauzei, Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, considerând că pârâta Vasilieva Parascovia îi este datoare inculpatei cu suma de 25000 Euro, la 20.12.2010, a recunoscut dreptul de proprietate al inculpatei asupra apartamentului nr. 16, situat pe str. Al. Marinescu 11/2, mun. Chișinău, și a dispus încasarea de la pârâta Vasilieva Parascovia în beneficiul reclamantei a datoriei în mărime de 25000 Euro.

Instanța de apel a reținut că inculpata, obținând astfel hotărârea judecătorească menționată în baza probelor false prezentate instanței, a înregistrat la 14.03.2011 dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. 16 din str. Al. Marinescu 11/2, mun. Chișinău, prin ce a dobândit ilicit bunul imobil respectiv și i-a cauzat moștenitorului defunctei Vasilieva Parascovia – Novicov Oleg, daune în proporții deosebit de mari.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele elucidate, instanța de apel a concluzionat asupra vinovăției inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, manifestată prin dobândirea ilicită a bunului altei persoane, prin înșelăciune, cu cauzarea prejudiciului în proporții deosebit de mari.

Astfel, instanța de apel a conchis că circumstanțele elucidate nu au fost constatate de către instanța de fond, contrar prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 1) – 4) Cod de procedură penală.

4.3. Cu referire la învinuirea înaintată inculpatei în baza art. 310 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a reținut că subiectul infracțiunii date are calitate specială - de participant la procesul civil. În speță, inculpata a avut calitatea procesuală de reclamantă, deoarece la 26.11.2010 a depus cerere de chemare în judecată împotriva Parascoviei Vasilieva cu privire la transmiterea forțată a apartamentului nr. 16 din str. Al. Marinescu 11/2, mun. Chișinău, recunoașterea dreptului de proprietate asupra acestui apartament, radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrierilor dreptului de proprietate a Parascoviei Vasilieva și intabularea dreptului său de proprietate asupra apartamentului, cu

încasarea de la Vasilieva Parascovia în beneficiul său a sumei de 25000 Euro cu titlu de datorie.

Totodată, instanța de apel a reținut că interesul material și intenția directă a inculpatei se demonstra prin faptul că cererea de chemare în judecată în instanța civilă a fost depusă de către ea personal, precum și prin participarea ulterioară a inculpatei în ședințele de judecată, fapt recunoscut de către aceasta. La fel, intenția directă și interesul material al inculpatei, în opinia instanței de apel, se demonstra și prin faptul că inculpata s-a prezentat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, pentru a înregistra dreptul său de proprietate asupra unui bun care nu-i aparține – apartamentul nr. 16 din str. Al. Marinescu 11/2, mun. Chișinău.

Instanța de apel, cu privire la latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1) Cod penal, contrar concluziilor instanței de fond, a conchis că aceasta s-a manifestat prin faptul că inculpata, urmărind scopul și având intenția înușirii bunurilor în proporții deosebit de mari ale moștenitorului defunctei Vasilieva Parascovia – Novicov Oleg, a falsificat și a prezentat probe false în instanța de judecată, pentru ca în baza acestora instanța să-i recunoască dreptul de proprietate asupra imobilului defunctei.

Astfel, instanța de apel a reținut că inculpata, cunoscând despre faptul că Parascovia Vasilieva a decedat la 12.09.2010, fapt confirmat prin certificatul de deces pe care inculpata l-a primit personal de la Oficiul Stare Civilă, a depus la 26.11.2010, la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, o cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei Vasilieva Parascovia, în care a indicat eronat că ultima nu-și onorează obligațiile contractuale, solicitând instanței transmiterea în proprietatea sa a imobilului pârâtei – apartamentul nr. 16 din str. Al. Marinescu 11/2, mun. Chișinău și încasarea de la aceasta a datoriei de 25000 Euro. Proba materială falsă – contractul falsificat de către inculpată, care ar fi fost încheiat de către inculpată și Vasilieva Parascovia la 07.04.2009, a fost anexat în copie de către inculpată la cererea menționată de chemare în judecată.

Instanța de apel a relevat că, conform informației prezentate de către OSC Chișinău, inculpata personal a solicitat certificatul de deces al lui Vasilieva Parascovia, prezentându-se drept sora defunctei, circumstanță care combate argumentele apărării precum că la OSC Chișinău inculpata s-a prezentat ca fiind o rudă îndepărtată a defunctei.

Totodată, instanța de apel a reținut că inculpata, întru realizarea intenției și pentru atingerea scopului, în ședințele de judecată din 03.12.2010 și 20.12.2010, prin denaturarea adevărului și falsul în declarații, intenționat s-a eschivat de a indica despre faptul că Vasilieva Parascovia a decedat la 12.09.2010, făcând declarații ce nu corespundeau adevărului, precum că pârâta până la acea dată nu-și onora obligația de rambursare a împrumutului, insinuând că aceasta ar mai fi în viață și că a primit citația despre ședința de judecată.

Instanța de apel a reținut că, în rezultat, Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, studiind și apreciind probele falsificate, prezentate în ședință de către inculpată și fiind

indusă în eroare asupra circumstanțelor reale ale cauzei, considerând că pârâta Vasilieva Parascovia este datoare față de reclamanta Alexandrov Nelea cu suma de 25000 Euro, prin hotărârea din 20.12.2010, a recunoscut dreptul de proprietate al inculpatei asupra apartamentului nr. 16, situat pe str. Al Marinescu 11/2, mun. Chișinău, și a încasat de la pârâta Vasilieva Parascovia în beneficiul reclamantei Alexandrov Nelea datoria în mărime de 25000 Euro.

Instanța de apel a conchis că acțiunile ilegale ale reclamantei se confirmau prin probele cercetate, și anume prin declarațiile părții vătămate Novicov O. și ale martorilor Novicova R. și Zoti A., potrivit cărora Vasilieva Parascovia avea destui bani obținuți din vânzarea apartamentului moștenit de la sora sa și nu avea necesitatea de a împrumuta de la inculpată suma de 25000 Euro. În contextul dat, instanța de apel a mai reținut că Vasilieva Parascovia avea vârsta de 82 de ani, era proprietara unui apartament, anterior a moștenit un alt apartament, pe care l-a vândut, având destule mijloace pentru a se întreține, fapt confirmat și de către martori, care au declarat că Vasilieva Parascovia își achita la timp toate serviciile comunale, nu discuta niciodată despre probleme legate de bani, datorii sau probleme financiare, ci din contra, avea un cont de depozit bancar, folosind dobânda obținută pentru a se întreține.

Contrar argumentelor apărării precum că nu a fost efectuată o expertiză pentru a confirma cine este autorul semnăturii de pe copia contractului de împrumut din 07.04.2009, instanța de apel a reținut că efectuarea expertizei respective nu a fost posibilă, deoarece originalul acestui contract nu a fost găsit, iar după cum s-a stabilit din declarațiile martorilor, Vasilieva Parascovia nu avea datorii, avea bani suficienți și nu avea necesitatea de împrumuta bani de la cineva.

Suplimentar, instanța de apel a reținut că acțiunile ilegale ale inculpatei, falsificarea de către aceasta a probelor și prezentarea acestora în instanța de judecată se demonstau prin aceea că, prin decizia irevocabilă a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 27.05.2015, în cauza nr. 2ra-974/15, au fost respinse recursurile declarate de către Alexandrov Sergiu și avocatul Gutium Mihail în interesele lui Alexandrov Nelea și au fost menținute decizia Curții de Apel Chișinău din 23.12.2014, încheierea Curții de Apel Chișinău din 04.12.2014 și hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 30.12.2013 (f.d. 199-213, vol. III).

În contextul hotărârii instanței de recurs din 27.05.2015, instanța de apel a constatat că la examinarea pricinii civile care a avut ca obiect contractul de împrumut care ar fi fost încheiat între Vasilieva Parascovia și inculpata Alexandrov Nelea la 07.04.2009, instanțele de fond, apel și recurs au constatat lipsa la materialele dosarului a contractului de împrumut respectiv, fapt care a generat imposibilitatea cercetării acestuia ca mijloc de probă veridic. De asemenea, s-a stabilit că condiția specifică a contractului de împrumut, care ar demonstra existența unei obligații valabile este transmiterea de către Alexandrov Nelea și primirea de către Vasilieva Parascovia a sumei de bani, fapt care nu rezulta din

conținutul contractului de împrumut și nu se demonstra nici prin alte probe, astfel transmiterea banilor nefiind demonstrată, contractul de împrumut în consecință urmând a fi considerat ca nefiind încheiat.

În același context, instanța de apel a reținut că Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, în cauza nr. 2ra-974/15, prin decizia irevocabilă din 27.05.2015, a constatat că tranzacția rezultată din contractul de împrumut din 07.04.2009 nu a avut loc în realitate, fiind una aparentă, fără intenția de a produce careva efecte juridice, fapt ce contravine normelor imperative, actul juridic respectiv fiind lovit de nulitate absolută în virtutea legii.

Instanța de apel a conchis că faptul lipsei în posesiunea inculpatei a unui contract valabil de împrumut la momentul decesului Parascoviei Vasileva se demonstra și prin declarațiile notarului Nagacevschi Viorica, potrivit cărora la 10.09.2010, la sfârșitul zilei de vineri, la biroul său s-a prezentat cet. Alexandrov Nelea, cu solicitarea de întocmire a unui testament din numele cet. Vasileva Parascovia, ea refuzând să facă acest lucru, din motiv că era sfârșitul zilei de lucru, iar pentru a pleca la domiciliu actele trebuiau aduse din timp, cu demonstrarea motivului imposibilității de prezentare la oficiu. Peste câteva zile, Alexandrov Nelea s-a prezentat la birou, comunicând că întocmirea testamentului nu poate avea loc din cauza decesului persoanei. În contextul dat, instanța de apel a reținut că în ședința de judecată inculpata a explicat că Vasileva Parascovia insista să întocmească un contract de donație dar, totodată, la notar inculpata a solicitat întocmirea unui testament.

În consecință, instanța de apel a conchis că coraportul probelor menționate denota cert situația de fapt, și anume că inculpata a falsificat probele, considerând ca fiind pe deplin confirmată vinovăția acesteia și în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1) Cod penal.

4.4. În totalitatea celor expuse, instanța de apel a concluzionat că sunt nefondate concluziile instanței de fond, referitoare la faptul că organul de urmărire penală nu ar fi stabilit vinovăția inculpatei prin probe pertinente și concludente, și că inculpata a dobândit dreptul de proprietate asupra apartamentului defunctei Vasileva Parascovia în baza hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20.12.2010, dar nu ca urmare a inducerii în eroare a părții vătămate Novicov Oleg, or concluziile instanței de fond erau în contradicție cu probele cercetate, iar instanța de fond nu a dat apreciere faptului că anume din considerentele expuse inculpata a fost învinuită și în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1) Cod penal, realizată prin falsificarea probelor și prezentarea acestora, împreună cu declarațiile false în cadrul procesului civil, or această infracțiune este interdependentă de cea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, reprezentând o metodă de însușire ilegală, prin escrocherie, a unui bun care nu-i aparține.

Instanța de apel a reținut și faptul că, la data examinării cauzei penale de către instanța de fond, hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20.12.2012, prin care

inculpata a dobândit dreptul de proprietate asupra apartamentului defunctei Vasilieva Parascovia, era deja anulată în ordine de revizuire, circumstanță care nu a fost elucidată și corect apreciată de către instanța de fond.

Totodată, instanța de apel a reținut că prin hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 30.12.2013, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Alexandrov Nelea împotriva lui Oleg Novicov și admisă acțiunea reconvențională depusă de Oleg Novicov împotriva lui Alexandrov Nelea și Alexandrov Sergiu, fiind declarată nulitatea absolută a contractului de împrumut din 07.04.2009, încheiat între Alexandrov Nelea și Vasilieva Parascovia, revendicat apartamentul nr. 16 din str. Al. Marinescu 11/2, mun. Chișinău din posesiunea lui Alexandrov Nelea și Alexandrov Sergiu, radiată înscrierea dreptului de proprietate din Registrul bunurilor imobile a lui Alexandrov Nelea și Alexandrov Sergiu asupra imobilului indicat, cu evacuarea acestora, cu toate persoanele și bunurile ce le aparțin din acest apartament, hotărâre care a fost menținută prin decizia irevocabilă a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 27.05.2015, în cauza nr. 2ra-974/15.

În contextul aprecierii critice a concluziilor instanței de fond, instanța de apel a considerat că prima instanță în mod eronat a conchis că lipsa laturii obiective a infracțiunii de escrocherie se demonstra prin faptul că partea vătămată Novicov Oleg deținea doar certificatul de moștenitor, și nu cel cu privire la moștenire, or partea vătămată nu a prezentat un astfel de certificat din motiv că la data examinării cauzei penale de învinuire a inculpatei, în fond, inculpata figura ca proprietară a apartamentului în litigiu, iar dosarul de moștenire în privința părții vătămate ca moștenitor testamentar a fost deschis în termen de către notar.

Totodată, instanța de apel a reținut că instanța de fond nu a dat apreciere și nu s-a pronunțat referitor la declarațiile date de către părți la etapa urmăririi penale. În acest sens, instanța de apel a constatat contradicții în declarațiile inculpatei date la diferite etape procesuale, care se referă la un element important al cauzei penale – originalul contractului de împrumut din 07.04.2009, despre care inculpata susținea că fie a fost furat, fie a rămas la OCT Chișinău. În același timp, instanța de apel a reținut că inculpata, deși a invocat că originalul contractului a rămas la OCT Chișinău, ea nu l-a solicitat de la organul cadastral, pentru a-l prezenta instanței.

La fel, instanța de apel a constatat contradicții în declarațiile martorului Alexandrov Sergiu, soțul inculpatei, potrivit cărora anume el a întocmit contractul într-un singur exemplar, care se păstra la inculpată. În contextul dat, instanța de apel a reținut că în copia contractului respectiv din 07.04.2009 era indicat că acesta a fost întocmit în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

Astfel, în contextul aprecierii declarațiilor inculpatei și ale martorului apărării, instanța de apel a constatat contradicții, deoarece din circumstanțele expuse rezulta că inculpata, știind că la 31.03.2011 a fost furat originalul contractului de împrumut (f.d. 235,

vol. II), a declarat instanței că-l va prezenta, ca la sfârșitul lunii mai a anului 2011 să declare că originalul contractului a fost furat și că va prezenta la Curtea de Apel Chișinău un certificat confirmativ de la poliție. Mai mult, la 19.05.2011, martorul Alexandrov Sergiu, soțul inculpatei, a declarat la poliție că nu știe unde este contractul de împrumut, și nu a declarat că acesta a fost furat (f.d. 159, 169, vol. I).

Instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele apărării, precum că în cadrul examinării dosarului civil judecătorul a solicitat prezentarea contractului de împrumut, dar nu și a certificatului de deces, inclusiv și invocarea apărării precum că inculpata a dorit să declare că Vasilieva Parascovia a decedat, dar nu a putut să o facă din motiv că judecătorul a ridicat vocea și i-a spus să răspundă doar la întrebările adresate, urmând a fi sancționată în caz contrar. În opinia instanței de apel, aceste declarații nu au fost confirmate prin nicio probă, iar inculpata a avut posibilitatea de a indica în cererea de chemare în judecată asupra faptului decesului pârâtei Vasilieva Parascovia, ulterior având aceeași posibilitate în cadrul ședințelor de judecată, la etapa soluționării cererilor și demersurilor sau atunci când instanța a pus în discuție posibilitatea examinării cauzei în lipsa pârâtei Vasilieva Parascovia.

Totodată, instanța a respins ca neîntemeiate argumentele inculpatei, precum că nu ea a fost cea care a semnat citația pentru ședința de judecată în cadrul dosarului civil, or în ședința de judecată din 27.06.2013 tot ea a declarat că după depunerea cererii de chemare în judecată, în toamna anului 2010, a așteptat citația (f.d. 221, vol. II). Totodată, în ședința de judecată din 16.12.2013, inculpata a declarat că nu știe cine a semnat înștiințarea, precizând în același timp că cheile de la apartamentul pârâtei, în perioada trimiterii citației, erau doar la dânsa (f.d. 235, vol. II). Aceste declarații se confirmau prin cele ale martorului Novicova Raisa și ale părții vătămate Novicov Oleg, care au declarat că cheia de la apartamentul defunctei Parascovia Vasilieva a rămas la inculpată, declarații confirmate însuși prin cele ale inculpatei, care a indicat că în apartament trăiau ea și fiica sa.

În urma celor expuse, instanța de apel a conchis că doar inculpata sau o altă persoană, cu permisiunea inculpatei, putea să se afle în apartamentul lui Vasilieva Parascovia după decesul acesteia și, respectiv, să recepționeze citația instanței de judecată, expediată în cadrul dosarului civil.

4.5. În concluzie, instanța de apel a conchis că instanța de fond, prin omisiunea de a verifica sub toate aspectele probele anexate la materialele dosarului, a încălcat prevederile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală.

Constatând vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunilor incriminate, ținând cont de gravitatea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, de urmările infracțiunii, de faptul că dreptul de proprietate constituie o valoare socială de primă importanță, ocrotită de legea penală, de influența pedepsei asupra corectării și reeducării inculpatei, având în vedere că prima instanță a apreciat incorect circumstanțele cauzei, acordând

eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61 și 75 Cod penal, instanța de apel a conchis de a aplica în privința inculpatei o pedeapsă apropiată de minimul prevăzut de lege, și anume cu închisoare pe un termen de 8 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități în domeniul gestionării de bunuri și mijloace financiare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis, în opina instanței de apel această pedeapsă fiind echitabilă și pe măsură de a-și atinge scopul instituit de cadrul legal pertinent.

Cu referire la răspunderea inculpatei pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1) Cod penal, constatând vinovăția acesteia în comiterea infracțiunii respective, instanța de apel a conchis de a înceta procesul penal în privința inculpatei, în partea dată, conform art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu liberarea de răspundere penală în temeiul art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de inculpata Alexandrov Nelea, depus la 03 martie 2016, care fără a invoca vreun temei pentru recurs din cele prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței. În motivarea cererii, inculpata invocă următoarele:

- examinarea cauzei în instanța de apel a durat în mod neîntemeiat un timp îndelungat, în perioada examinării ea era însărcinată și ulterior a născut un copil, având astfel doi copii minori la întreținere, circumstanțe care nu au fost luate în considerație de către instanța de apel.

5.1. Suplimentar, decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de avocatul Arhiliuc Ion, în numele inculpatei, depus la 15 aprilie 2016, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 16) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că apelurile au fost greșit admise. În motivarea cererii, recurentul invocă următoarele:

- instanța de apel nu a constatat și nu a descris faptele criminale, considerate ca fiind dovedite, în pct. 12 al deciziei adoptate fiind indicate sintagmele "...în rechizitoriu, inculpatei Alexandrov Nelea Alexandru i se incriminează" ...;

- instanța de apel a pus la baza soluției de condamnare a inculpatei, ca probă, declarațiile martorilor Alexandrov S. și Vasilieva G., dând citire declarațiilor ultimei în absența acesteia, această probă fiind inadmisibilă, deoarece audierea acestui martor urma să fie efectuată cu confruntarea dintre martorul dat și inculpată, fapt care nu a avut loc;

- după sentința de achitare, instanța de apel a decis examinarea apelurilor părții acuzării în lipsa martorilor Vasilieva G., Boțvina L., Coreachin N. și Bratan E., declarațiile acestora fiind date citirii și puse la baza deciziei de condamnare a inculpatei;

- la pct. 18.4 al deciziei, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatei se demonstra și prin declarațiile notarului Nagacevschi V., care n-a fost audiată pe viu în

ședința instanței de apel, iar conform procesului-verbal al ședinței instanța de apel nu a dat citire declarațiilor acestui martor, date la urmărirea penală;

- instanța de apel și-a întemeiat decizia pe probe neverificate în ședința de judecată și neconsemnate în procesul-verbal al ședinței, și anume: decizia irevocabilă a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 27.05.2015; decizia Curții de Apel Chișinău din 23.12.2014; încheierea Curții de Apel Chișinău din 04.12.2014; hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 30.12.2013; cauza civilă nr. 2-4629/10, invocată ca probă la pct. 14 al deciziei instanței de apel;

- instanța de apel a preluat poziția procesuală a procurorului, dispunând din oficiu cercetarea anumitor probe din dosar, în pofida faptul că procurorul, în cadrul ședinței de judecată, a declarat că probe suplimentare nu sunt;

- instanța de apel a depășit limitele învinurii formulate, prin reținerea circumstanței că “tranzacția rezultată din contractul de împrumut din 07.04.2009 nu a avut loc în realitate, fiind una aparentă”, astfel agravând situația inculpatei;

- instanța de apel, anterior concluziei asupra faptului că nu a fost găsit originalul contractului de împrumut, urma să cerceteze în ședința de judecată ordonanța procurorului în Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău, din 05.04.2011, de refuz în pornirea urmăririi penale, la plângerea adresată de cet. Alexandrov S., privind sustragerea bunurilor din automobilul său, precum și a contractului de împrumut din 07.04.2009; ulterior, această ordonanță a fost anulată prin ordonanța procurorului adjunct al procurorului sect. Rîșcani, mun. Chișinău, din 16.03.2016, fiind date indicații de a verifica versiunea lui Alexandrov S. referitor la implicarea cet. Novicov O. la comiterea sustragerii originalului contractului de împrumut din 07.04.2009;

- în instanța de apel, avocatul Angela Colțov a invocat în dezbaterile judiciare că pe copia contractului de împrumut din 07.09.2009, anexată la materialele dosarului civil, exista mențiunea făcută de judecătorul Moscalciuc Galina, care confirma corespunderea acestei copii cu originalul contractului de împrumut; aceste circumstanțe confirmau existența originalului contractului de împrumut, care este o probă cheie ce dezvinovățește în totalitate pe inculpată de presupusa acuzație de falsificare a acestui contract.

6. Pe cauză a fost depusă referință de procuror, care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate, pe motiv că recurenții solicită reaprecierea probelor, iar din materialele dosarului rezultă că la examinarea cauzei în instanța de apel, s-a dat eficiență prevederilor art. art. 26, 27, 93-101 Cod de procedură penală și în baza probelor acumulate în mod just s-a reținut starea de fapt și de drept, acțiunile inculpatei fiind încadrate în baza art. art. 190 alin. (5), 310 alin. (1) Cod penal.

6.1. Pe cauză a fost depusă referință și de partea vătămată Novicov Oleg, care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate, pe motiv că în cadrul urmăririi penale au fost acumulate probe, prezentate instanțelor de judecată, care pe deplin dovedesc vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

7. Judecând recursurile ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze parțial sau total, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Recurentul invocă temeiurile de recurs prevăzute de: art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sub aspectul că *instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar și instanța a admis o gravă eroare de fapt, care a afectat soluția instanței*; art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, și anume că *nu au fost întrunite elementele infracțiunii* și art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală - *norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție*.

În speță, Colegiul penal lărgit consideră că temeiul pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, și-a găsit confirmare la judecarea recursurilor declarate.

În acest sens Colegiul penal menționează, că temeiul de recurs - „hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”, poate fi aplicat în cazul când nu s-a motivat întemeiat hotărârea judecătorească. Este necesar ca hotărârile pronunțate să fie motivate atât în fapt, cât și în drept. Obligația motivării hotărârilor judecătorești este cuprinsă în dispozițiile art. 385-388, 394, 415-417 Cod de procedură penală. Astfel, necesită de avut în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare, iar nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Astfel, cu referire la procedura audierii martorilor acuzării, Colegiul penal lărgit constată că aceștia, și anume Boțvina L., Coreachin N. și Bratan E., potrivit materialelor cauzei și procesului-verbal al ședinței de judecată în apel, nu au fost audiați pe viu, declarațiile acestora fiind date citirii și examinate în calitate de mijloc de probă (f.d. 222, vol. III).

În legătură cu acest fapt, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel a procedat contrar prevederilor art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, care stabilesc că *judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți*.

Totodată, potrivit normei menționate, *martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-*

un mod substanțial condamnarea inculpatului. În contextul în care instanța de apel a considerat că vinovăția inculpatei se demonstrează inclusiv prin declarațiile martorilor menționați (f.d. 45, 47, 48, vol. IV), aceasta urma să dispună audierea pe viu a martorilor dați, fapt care nu a avut loc.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit constată că martorul Nagacevschi V. la fel nu a fost audiat pe viu, cu atât mai mult, declarațiile sale au fost puse la baza condamnării inculpatei (f.d. 54, vol. IV), fără a fi date citirii și fără a fi examinate în calitate de mijloc de probă, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în apel (f.d. 221-222, vol. III).

Suplimentar, asupra chestiunii privind examinarea probelor și punerea acestora la baza condamnării inculpatei, Colegiul penal lărgit constată că cauza civilă nr. 2-4629/2010 și hotărârile judecătorești civile, adoptate în urma soluționării litigiului civil dintre inculpată și succesorul părții vătămate, Novicov Oleg, la fel au fost puse la baza condamnării inculpatei (f.d. 48, 53, vol. IV), fără a fi examinate, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în apel (f.d. 221-222, vol. III).

Astfel, instanța de recurs reține ca fiind temeinice, în parte, motivele privind procedura cercetării probelor și punerea acestora la baza condamnării, deoarece subsidiar vizează procedura judecării cauzei în apel și conținutul deciziei atacate, pe care instanța de recurs le apreciază ca fiind parțial viciate de drept.

În ansamblul celor expuse, cu referire la motivele invocate în partea dată, Colegiul penal lărgit constată că argumentele recurentului sunt întemeiate, deoarece în cadrul rejudecării cauzei potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță, instanța de apel nu a cercetat și verificat în ședința de judecată probele la care face referire în partea descriptivă a deciziei sale.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel nu a asigurat accesul părților în egală măsură la verificarea probelor, nu a respectat principiul nemijlocirii, oralității și contradictorialității judecării cauzei, adică nu a soluționat în mod legal fondul cauzei, adoptând astfel o hotărâre, care nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ceea ce constituie temei pentru recurs, conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Cu referire la celelalte motive invocate de avocatul recurent, Colegiul penal lărgit reține următoarele. Sintagma "...în rechizitoriu, inculpatei Alexandrov Nelea Alexandru i se incriminează...", deși este prezentă în conținutul deciziei atacate, nu denotă omisiunea constatării faptelor infracționale în privința inculpatei, așa cum invocă avocatul recurent. În susținerea acestei poziții, instanța de recurs reține că instanța de apel, potrivit textului deciziei atacate, ulterior a constatat faptele reținute în privința inculpatei, abordând infracțiunile incriminate sub aspectul fiecărui element al infracțiunii în particular.

În asemenea situație, instanța de recurs nu poate reține temeinicia motivului invocat, or aparenta omisiune a instanței de apel, de a constata și a descrie faptele criminale, considerate a fi dovedite, a fost înlăturată ulterior conform textului deciziei.

Totodată, instanța de recurs reține că martorul Vasilieva G. a fost prezent în ședința instanței de apel, fiind audiat (f.d. 193, 199, vol. III) și în mod corespunzător declarațiile acesteia, date la urmărirea penală și în prima instanță, au fost date citirii și puse la baza

soluției adoptate de instanța de apel, situație pe care Colegiul penal lărgit o apreciază ca legală și conformă legii, sub aspectul admisibilității declarațiilor martorului dat.

Cu privire la motivele referitoare la cercetarea ordonanței procurorului în Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău, din 05.04.2011, de refuz în pornirea urmăririi penale, la plângerea adresată de cet. Alexandrov S. privind sustragerea bunurilor din automobilul său și a contractului de împrumut din 07.04.2009, a ordonanței procurorului adjunct al procurorului sect. Rîșcani, mun. Chișinău, din 16.03.2016 și a invocării privind existența mențiunii pe copia contractului de împrumut, care confirmă corespunderea acestei copii cu originalul, Colegiul penal lărgit reține că aceste motive vizează chestiunea aprecierii probelor, asupra căreia instanța de recurs nu se va expune, reieșind din considerentul că solicitarea de reapreciere a probelor nu constituie temei pentru recurs, conform art. 427 Cod de procedură penală.

Totodată, cu referire la motivele invocate de inculpată în recursul declarat, Colegiul penal lărgit le consideră admisibile în principiu, luând în considerare faptul că ambele recursuri vizează situația inculpatei și faptul că motivele expuse în recursul declarat de avocat în numele inculpatei, sunt temeinice în parte.

Reieșind din cele constatate, pornind de la faptul că motivele invocate de avocatul recurent, privind audierea martorilor, citirea declarațiilor acestora, examinarea probelor și punerea probelor respective la baza condamnării, sunt întemeiate, Colegiul penal lărgit concluzionează că erorile admise de către instanța de apel și-au găsit confirmare, în particular sub aspectul existenței temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Întrucât erorile depistate sunt susceptibile de a fi corectate doar de către instanța de apel, Colegiul penal lărgit conchide asupra necesității admiterii recursurilor declarate, casării totale a hotărârii atacate și dispunerii rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să purceadă la o nouă audiere a martorilor acuzării, la solicitarea părților, în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea persoanei, să pună la baza soluției adoptate doar acele probe și înscrisuri care au fost examinate în ședința de judecată, să examineze atât motivele invocate în apelurile declarate, cât și cele în recursuri și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să cuprindă motivele pe care se întemeiază soluția, cu respectarea prevederilor art. 414, 417, 436 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de inculpata Alexandrov Nelea și de avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatei, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2016 în cauza penală în privința lui *Alexandrov Nelea*

Alexandru și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 01 iulie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Nadejda Toma

Petru Moraru